

คำอธิบายรายวิชา

รายวิชา ดนตรี-นาฏศิลป์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2
รหัสวิชา ศ.....

ภาคเรียนที่.....
เวลา 40 ชั่วโมง/ปี

ศึกษาเปรียบเทียบการใช้องค์ประกอบดนตรี บทบาท อิทธิพลของดนตรีในวัฒนธรรมของประเทศต่างๆ พร้อมบรรยายวัฒนธรรมและเหตุการณ์ในประวัติศาสตร์กับการเปลี่ยนแปลงทางดนตรีในประเทศไทย สามารถอ่าน เขียน ร้องโน้ตไทยและโน้ตสากลที่มีเครื่องหมายแปลงเสียง สามารถระบุปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์งานดนตรี และร้องเพลง เล่นดนตรีเดี่ยวและรวมวงได้ พร้อมบรรยายอารมณ์

สามารถระบุงานอาชีพต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับดนตรีและบทบาทของดนตรีในธุรกิจบันเทิง สร้างสรรค์การแสดง โดยใช้องค์ประกอบนาฏศิลป์และการละคร พร้อมเสนอข้อคิดเห็นในการปรับปรุงการแสดง โดยใช้วิธีการวิเคราะห์วิจารณ์การแสดง และเชื่อมโยงการเรียนรู้ระหว่างนาฏศิลป์และการละครกับสาระการเรียนรู้อื่นๆ สามารถเปรียบเทียบลักษณะเฉพาะของการแสดงนาฏศิลป์พื้นเมืองจากวัฒนธรรมต่างๆ ระบุหรือแสดงนาฏศิลป์พื้นบ้าน ละครไทย ละครพื้นบ้าน อธิบายอิทธิพลของวัฒนธรรมที่มีผลต่อเนื้อหาของละครสมัยต่างๆ

โดยใช้ทักษะกระบวนการทางดนตรีและนาฏศิลป์ ในการแสดงออกทางดนตรีและนาฏศิลป์อย่างสร้างสรรค์ การวิเคราะห์ วิพากษ์วิจารณ์คุณค่างานดนตรีและนาฏศิลป์

เพื่อให้เห็นคุณค่างานดนตรีและนาฏศิลป์ที่เป็นมรดกทางวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างดนตรี-นาฏศิลป์ กับประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม และการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

ตัวชี้วัด

ศ 2.1 ม.2/1 ม.2/2 ม.2/3 ม.2/4 ม.2/5 ม.2/6 ม.2/7

ศ 2.2 ม.2/1 ม.2/2

ศ 3.1 ม.2/1 ม.2/2 ม.2/3 ม.2/4 ม.2/5

ศ 3.2 ม.2/1 ม.2/2 ม.2/3

รวม 17 ตัวชี้วัด

โครงสร้างรายวิชา วิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ม.2

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	หน้าหลัก คะแนน
1	ดนตรีกับสังคม และวัฒนธรรม	ศ 2.1 ม.2/1 ศ 2.2 ม.2/1 ม.2/2	ดนตรีจัดเป็นศิลปะทางวัฒนธรรมที่มีองค์ประกอบของสังคม วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ เข้าไว้ด้วยกัน อีกทั้งยังสะท้อนให้เห็นเรื่องราวที่เกิดขึ้นในวัฒนธรรมนั้นๆ	3	
2	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ ดนตรีไทย	ศ 2.1 ม.2/2 ม.2/3 ม.2/5	เครื่องหมายและสัญลักษณ์ทางดนตรี เป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่ง ที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์งานดนตรี นอกจากนี้ยังต้องมีเทคนิคและการแสดงออกในการจินตนาการในการสร้างสรรค์บทเพลง การถ่ายทอดเรื่องราวความคิดและการบรรยายอารมณ์และความรู้สึกในบทเพลง	3	
3	ทักษะดนตรีไทย	ศ 2.1 ม.2/4 ม.2/6	การขับร้องและการบรรเลงดนตรีไทย เป็นสิ่งที่ผู้เรียนต้องเข้าใจหลักการและเทคนิคในการขับร้องและบรรเลงดนตรีไทย และยังต้องมีการประเมินความสามารถทางดนตรีไทย เพื่อพัฒนาศักยภาพทางดนตรีไทยต่อไป	5	
4	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ ดนตรีสากล	ศ 2.1 ม.2/2 ม.2/3	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับดนตรีสากล จำเป็นต้องศึกษาเกี่ยวกับปัจจัยสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการสร้างสรรค์งานดนตรี เทคนิค และ การแสดงออกด้านจินตนาการและการถ่ายทอดเรื่องราวความคิดในบทเพลง	3	
5	ทักษะดนตรีสากล	ศ 2.1 ม.2/4 ม.2/6	ทักษะดนตรีสากล เป็นทักษะพื้นฐานการร้องและบรรเลงดนตรีสากลทั้งแบบเดี่ยวและรวมวง และต้องประเมินพัฒนาการทักษะทางดนตรีของตนเองหลังจากการฝึกปฏิบัติ	4	

ลำดับ ที่	ชื่อหน่วยการเรียนรู้	มาตรฐานการ เรียนรู้/ตัวชี้วัด	สาระสำคัญ	เวลา (ชั่วโมง)	น้ำหนัก คะแนน
6	ดนตรีกับอาชีพทางด้าน ดนตรี	ศ 2.1 ม.2/7	ดนตรีเป็นสิ่งที่สร้างความสุขและมีบทบาท มากในสังคมปัจจุบัน จึงทำให้มีอาชีพหรือ ธุรกิจบันเทิงเกิดขึ้นมากมาย	3	
7	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ นาฏศิลป์	ศ 3.1 ม.2/1 ม.2/3 ม.2/5	นาฏศิลป์เป็นวิชาที่ว่าด้วยเรื่องของการ พื่อหน้าและการละคร ซึ่งต้องมีพื้นฐาน ความรู้เกี่ยวกับการเคลื่อนไหว การตีบท ละคร รวมทั้งลักษณะรูปแบบของการแสดง และการบูรณาการ จึงจะสามารถวิเคราะห์ เกี่ยวกับนาฏศิลป์ไทยได้	4	
8	การแสดงนาฏศิลป์ไทย มาตรฐาน	ศ 3.1 ม.2/2 ม.2/4	นาฏศิลป์ไทยมาตรฐาน เป็นการแสดงที่ ปรมาจารย์นาฏศิลป์ไทยได้กำหนดไว้เป็น แบบแผน ผู้ที่หัดนาฏศิลป์จะต้องเรียนรู้และ เข้าใจเกี่ยวกับพื้นฐานของการแสดง นาฏศิลป์ไทยและหลักในการวิเคราะห์ วิจารณ์การแสดงนาฏศิลป์	4	
9	การแสดงนาฏศิลป์ พื้นเมือง	ศ 3.2 ม.2/1 ม.2/2	การแสดงนาฏศิลป์พื้นเมือง จะมีลักษณะ และเอกลักษณ์เฉพาะของแต่ละท้องถิ่น จึงต้องมีการเปรียบเทียบการแสดงที่ มาจากวัฒนธรรมต่างๆ จึงสามารถระบุได้ว่า เป็นการแสดงประเภทใด	4	
10	ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับ การละคร	ศ 3.1 ม.2/2 ม.2/5	ละครเป็นศิลปะการแสดงที่จำเป็นต้องอาศัย ความรู้พื้นฐานในเรื่องของการสร้างสรรค์ การแสดง องค์ประกอบของการแสดง รวมทั้ง การบูรณาการร่วมกับสาระการเรียนรู้อื่นๆ	4	
11	การแสดงละคร	ศ 3.1 ม.2/1 ม.2/3 ศ 3.2 ม.2/3	การแสดงละคร เป็นการนำจินตนาการและ สิ่งแวดล้อมที่อยู่รอบตัวมาเสนอเป็นเรื่องราว ให้มีความต่อเนื่อง ซึ่งต้องมีการบูรณาการ กับศิลปะแขนงอื่นๆ จึงจะสามารถวิเคราะห์ การแสดงได้	3	

โครงสร้างแผนฯ วิชาดนตรี-นาฏศิลป์ ม.2

เวลา 40 ชั่วโมง

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการ การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 1 ดนตรีกับสังคม และวัฒนธรรม	1. องค์ประกอบของ ดนตรีในสังคม และวัฒนธรรม	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการคิดอย่างมี วิจารณญาณ	- ทักษะการเปรียบเทียบ	1
	2. ดนตรีในวัฒนธรรม ต่างประเทศ	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	3. เหตุการณ์ ประวัติศาสตร์กับการ เปลี่ยนแปลงทาง ดนตรีในประเทศไทย	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการเรียนความรู้ ความเข้าใจ	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับดนตรีไทย	1. เครื่องหมายและ สัญลักษณ์ทาง ดนตรีไทย	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	2. ปัจจัยที่มีอิทธิพล ต่อการสร้างสรรค์ งานดนตรี	- วิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่ม สัมพันธ์	- ทักษะการวิเคราะห์	1
	3. อารมณ์เพลงและ ความรู้สึกใน บทเพลง	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิค เล่าเรื่องรอบวง	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ทักษะดนตรีไทย	1. การขับร้องเพลงไทย	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิค คู่ตรวจสอบ	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	2. การบรรเลง เครื่องดนตรีไทย	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิค ช่วยกันคิดช่วยกันเรียน	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	3. หลักการบรรเลง เครื่องดนตรีไทย “ซออู้”	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	4. บทเพลงไทยสำหรับ ฝึกปฏิบัติซออู้	- วิธีสอนโดยใช้การสาธิต	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการ การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 3 ทักษะดนตรีไทย (ต่อ)	5. การประเมิน ความสามารถทาง ดนตรี	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความ ตระหนัก	1. ทักษะการประเมิน 2. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 4 ความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับดนตรีสากล	1. เครื่องหมายและ สัญลักษณ์ทางดนตรี	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการเรียนความรู้ ความเข้าใจ	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	2. ปัจจัยสำคัญที่มี อิทธิพลต่อการ สร้างสรรค์งานดนตรี	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิค คู่ตรวจสอบ	- ทักษะการวิเคราะห์	1
	3. การบรรยายอารมณ์ และความรู้สึกใน บทเพลง	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิค เล่าเรื่องรอบวง	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 5 ทักษะดนตรีสากล	1. การขับร้องเพลง สากล	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	2. การบรรเลงเดี่ยว เครื่องดนตรีประเภท "คีย์บอร์ด"	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	3. การบรรเลงรวมวง	- วิธีสอนโดยใช้การสาธิต	- ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	4. การประเมิน ความสามารถ ทางดนตรี	- วิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่ม สัมพันธ์	1. ทักษะการประเมิน 2. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 6 ดนตรีกับอาชีพ ทางด้านดนตรี	1. อาชีพดนตรี	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคโต๊ะกลม	- ทักษะการคิดแยก	1
	2. บทบาทของดนตรี ในธุรกิจบันเทิง	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิค เล่าเรื่องรอบวง	- ทักษะการคิดแยก	1
	3. บทบาทของดนตรี ที่มีต่อสังคมและ วัฒนธรรมไทย	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความ ตระหนัก	- ทักษะการคิดแยก	1

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการ การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 7 ความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับนาฏศิลป์	1. หลักการและวิธีการ สร้างสรรค์การแสดง นาฏศิลป์	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการคิดอย่างมี วิจารณญาณ	- ทักษะการวิเคราะห์	1
	2. ศิลปะแขนงอื่นๆ กับการแสดง	- วิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่ม สัมพันธ์	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	3. หลักการวิจารณ์ การแสดง นาฏศิลป์ไทย	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการเรียนความรู้ ความเข้าใจ	- ทักษะการวิเคราะห์	1
	4. ความสัมพันธ์ ของนาฏศิลป์กับ สาระการเรียนรู้อื่น	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิค คู่ตรวจสอบ	- ทักษะการเชื่อมโยง	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 8 การแสดง นาฏศิลป์ไทย มาตรฐาน	1. การแสดง นาฏศิลป์ไทย มาตรฐาน ชุด “ระบำกฤดาภินิหาร”	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการปฏิบัติ	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการเชื่อมโยง 3. ทักษะการจัดกลุ่ม 4. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	2. แนวทางวิเคราะห์ วิจารณ์การแสดง ระบำกฤดาภินิหาร	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิคคู่คิด	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	3. การแสดงรำวง มาตรฐาน เพลง “คืนเดือนหงาย”	- วิธีสอนโดยใช้การสาธิต	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการเชื่อมโยง 3. ทักษะการจัดกลุ่ม 4. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	4. แนวทางวิเคราะห์ วิจารณ์การแสดง รำวงมาตรฐาน	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิค คู่ตรวจสอบ	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 การแสดง นาฏศิลป์พื้นเมือง	1. ความหมายและ ที่มาของนาฏศิลป์ พื้นเมือง	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิค คู่คิดสี่สหาย	1. ทักษะการเปรียบเทียบ 2. ทักษะการจัดกลุ่ม 3. ทักษะการระบุ	1
	2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อ นาฏศิลป์พื้นเมือง	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิค ร่วมกันคิด	1. ทักษะการเปรียบเทียบ 2. ทักษะการจัดกลุ่ม 3. ทักษะการระบุ	1

หน่วยการเรียนรู้	แผนการจัดการ การเรียนรู้	วิธีสอน/กระบวนการ จัดการเรียนรู้	ทักษะการคิด	เวลา (ชั่วโมง)
หน่วยการเรียนรู้ที่ 9 การแสดง นาฏศิลป์พื้นเมือง (ต่อ)	3. ลักษณะเฉพาะของ นาฏศิลป์พื้นเมือง ในแต่ละภาค	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความคิด รวบยอด	1. ทักษะการเปรียบเทียบ 2. ทักษะการจัดกลุ่ม 3. ทักษะการระบุ	1
	4. การแสดงนาฏศิลป์ พื้นเมืองแต่ละภาค	- วิธีสอนโดยการจัดการเรียนรู้ แบบร่วมมือ : เทคนิค การต่อเรื่องราว (Jigsaw)	1. ทักษะการเปรียบเทียบ 2. ทักษะการจัดกลุ่ม 3. ทักษะการระบุ	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 10 ความรู้ทั่วไป เกี่ยวกับการละคร	1. หลักการสร้างสรรค การแสดงละคร	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการคิดอย่างมี วิจารณญาณ	1. ทักษะการเชื่อมโยง 2. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	2. องค์ประกอบของ ละคร	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการเชื่อมโยง 2. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	3. หลักการวิเคราะห์ วิจารณ์การแสดง ละคร	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการสร้างความคิด รวบยอด	1. ทักษะการเชื่อมโยง 2. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	4. ความสัมพันธ์ของ การละครกับสาระ การเรียนรู้อื่น	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการเรียนความรู้อัน ความเข้าใจ	1. ทักษะการเชื่อมโยง 2. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
หน่วยการเรียนรู้ที่ 11 การแสดงละคร	1. ละครในยุคสมัยต่างๆ	- วิธีสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method : 5E)	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการระบุ	1
	2. การสร้างสรรค์ ละครเวที	- วิธีสอนแบบกระบวนการกลุ่ม สัมพันธ์	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการระบุ 3. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1
	3. การสร้างสรรค์ ละครเวที	- วิธีสอนโดยเน้นกระบวนการ : กระบวนการกลุ่ม	1. ทักษะการวิเคราะห์ 2. ทักษะการระบุ 3. ทักษะการนำความรู้ไปใช้	1